

De Minister van Binnenlandse Zaken
 en Koninkrijksrelaties
 Mevrouw dr. G. ter Horst
 Postbus 20011
 2500 EA DEN HAAG

Afdeling BSEB
Faxnummer (043) 389 7296
Ons kenmerk 2008/23003
Bijlage(n) div.

Behandeld R. Heijnen
Doorkiesnummer (043) 389 8863
Uw kenmerk
Maastricht 17 juni 2008

VERZONDEN 20 JUNI 2008

Onderwerp

Herindelingsadvies gemeenten Venlo en Arcen en Velden

Geachte mevrouw Ter Horst,

Hierbij ontvangt u, conform artikel 5 lid 4 van de Wet Algemene Regels Herindeling (Arhi), het herindelingsadvies van de gemeenten Venlo en Arcen en Velden. Voor de volledigheid zijn de getekende raadsbesluiten met betrekking tot het herindelingsadvies bijgevoegd. Onze zienswijze op de voorgenomen herindeling wordt hieronder kernachtig weergegeven.

Naar aanleiding van de uitkomsten van de bestuurskrachtmonitor Limburgse gemeenten heeft ons college een standpunt ingenomen ten aanzien van de noodzakelijke bestuurskrachtversterking in de regio Noord-Limburg. Dit standpunt is op 7 november 2007 in een regio-overleg met alle Noord-Limburgse colleges besproken en luidt als volgt: Wij zijn van mening dat in de toekomst in de regio Noord-Limburg de samenvoeging van een aantal gemeenten wenselijk is. Op deze wijze kan de bestuurskracht van kwetsbare gemeenten en de regio op een realistische en duurzame wijze worden versterkt. Door middel van een opschaling worden bovendien de randvoorwaarden gecreëerd voor een meer transparante en effectieve samenwerking. Ten aanzien van Venlo hebben wij aangegeven dat wij het van belang achten dat Venlo als centrumgemeente en trekker van de regionale samenwerking wordt versterkt. Daaromheen ontstaan in onze visie gelijkwaardige gemeenten met een evenwichtige toedeling van regionale functies. Tijdens het regio-overleg is gebleken dat ons standpunt door een meerderheid van de gemeenten werd gedeeld. Hierop hebben verschillende gemeenten, waaronder Venlo en Arcen en Velden, voortvarend de noodzakelijke voorbereidingen getroffen om hun bestuurskracht te versterken.

080611-0161

Bezoekadres:
 Limburglaan 10
 NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
 NL-6202 MA Maastricht
 postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 99 99
 Fax + 31 (0)43 361 80 99
 www.limburg.nl

Bankrekening
 Rabobank
 13.25.75.728
 Let op: gewijzigd per
 01/02/2008

Bereikbaar via:
 Lijn 1 (richting De Heeg)
 Lijn 3 (richting Heugem)
 Lijn 53 (richting Gulpen)
 Lijn 57 (richting Gulpen)

Na het voeren van verkennende gesprekken hebben de gemeenteraden van Venlo en Arcen en Velden op 26 maart 2008 unaniem een herindelingsontwerp op grond van de Wet Arhi vastgesteld. Hieruit blijkt een groot lokaal draagvlak. Ook in regionaal verband is er groot draagvlak voor deze fusie. Wij verwijzen in dit verband naar bijgevoegde brief van de Regio Venlo die is verzonden naar de leden van de Tweede Kamer. Na de periode van terinzagelegging hebben beide raden het herindelingsadvies vastgesteld op 28 mei 2008. Met de gemeenten zijn wij van mening dat door deze fusie de voorwaarden worden gecreëerd voor een krachtiger lokaal bestuur. Er ontstaat een robuuste centrumgemeente (100.000+) die geacht wordt haar trekkersrol in regionaal verband waar te kunnen maken. De regionale bestuurskracht kan, mede in het licht van de overige ontwikkelingen in Noord-Limburg, door deze fusie toenemen.

Wij verzoeken u op basis van bijgevoegd herindelingsadvies, en onze zienswijze hierop, een voorstel voor een herindelingsregeling te doen en deze aan de Ministerraad voor te leggen. Zoals op 15 mei jl. ook door onze portefeuillehouder bestuurlijke organisatie besproken met de staatssecretaris, hechten wij veel belang aan de effectuering van deze herindeling per 1 januari 2010. Gelet op de regionale opgaven en de krachtige inzet die daarbij nodig is, achten wij het noodzakelijk de arhi-procedures zo spoedig mogelijk af te ronden. Gezien het feit dat in de regio Noord-Limburg nog enkele Arhi-processen lopen die mogelijk niet allemaal per 1 januari 2010 gerealiseerd kunnen worden, vragen wij u voor de toekomstige gemeente Venlo een afzonderlijk wetgevingstraject te starten.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

voorzitter

secretaris

HERINDELINGSADVIES
GEMEENTE VENLO EN GEMEENTE ARCEN EN VELDEN

29 mei 2008

20080529

Raadsbesluit

GEMEENTERAAD

raadsnummer 2008 52/
afdeling COBAD
steller Paul Dickmann
doorkiesnummer 077-359 68 64
e-mail patdickmann@venlo.nl

De raden van de gemeenten Arcen en Velden en Venlo;

gezien het voorstel van het projectcollege herindeling van 20 mei 2008, bekrachtigd door beide colleges op 27 mei 2008;

gelet op het door de gemeenteraden van Arcen en Velden en Venlo op 26 maart 2008 vastgestelde herindelingsontwerp en de op dat ontwerp ingekomen zienswijzen;

besluiten

het Herindelingsadvies gemeente Venlo en gemeente Arcen en Velden vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Venlo van 28 mei 2008.

De griffier

De voorzitter

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Arcen en Velden van 29 mei 2008.

De griffier

De voorzitter

200805280000

Raadsvoorstel

onderwerp Herindelingsadvies gemeente Venlo en gemeente Arcen en Velden

raadsnummer 2008 52
bijlage(n) 5
datum projectcollegesvergadering 20 mei 2008
registratienummer @F11
afdeling COBAD
steller Paul Dickmann
doorkiesnummer 077-359 68 64
e-mail patdickmann@venlo.nl
commissie herindeling 26 mei 2008

Het Herindelingsontwerp gemeente Venlo en gemeente Arcen en Velden is op grond van art. 5 Wet Arhi door de twee afzonderlijke gemeenteraden op 26 maart 2008 vastgesteld. Dat herindelingsontwerp is vervolgens toegezonden aan het college van Gedeputeerde Staten van Limburg en door de beide colleges gedurende acht weken ter inzage gelegd, namelijk van 27 maart tot en met 22 mei 2008.

Op het herindelingsontwerp zijn vier zienswijzen ingekomen bij het college van Arcen en Velden, namelijk van het Plantencentrum Velden, van de samenwerking Peel en Maas (de gemeenten Helden, Kessel, Meijel en Maasbree), gemeente Sevenum en de gemeente Horst aan de Maas (zie bijlagen).

De zienswijze van Plantencentrum Velden betreft de toeristische status en zondagsopenstelling van bedrijven. Kern van de zienswijze is het verzoek om bevestiging van de toeristische status voor het grondgebied van de huidige gemeente Arcen en Velden ook na de herindeling per 1 januari 2010.

Aangezien dit thema conform de intentie van het Plantencentrum Velden al is opgenomen in de wensenlijst van de gemeente Arcen en Velden, dat als zodanig onderdeel uitmaakt van dit herindelingsadvies, geeft deze zienswijze geen aanleiding tot bijstelling van het herindelingsontwerp.

De drie andere zienswijzen ondersteunen het proces van herindeling en behoeven verder geen reactie.

Het een en ander is verwerkt in hoofdstuk 5 van het herindelingsadvies.

Na vaststelling van dit herindelingsadvies door de gemeenteraden van Venlo (28 mei 2008) en Arcen en Velden (29 mei 2008) is de aangewezen weg dat het college van Arcen en Velden het Plantencentrum Velden antwoordt op de zienswijze conform de in hoofdstuk 5 van dit herindelingsadvies verwoorde passage.

Na vaststelling van dit herindelingsadvies zal het advies worden toegezonden aan het college van Gedeputeerde Staten van Limburg. Gedeputeerde Staten zenden het herindelingsadvies samen met hun zienswijze daarop aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. De minister besluit binnen vier maanden of er een formeel herindelingsvoorstel aan de Ministerraad wordt voorgelegd.

CO:
CO:
CO:
CO:
CO:
CO:
CO:

20002000

Raadsvoorstel

Resumerend adviseren de gemeenteraden van Arcen en Velden en van Venlo de wetgever een herindelingswet vast te stellen, waardoor met ingang van 1 januari 2010 de gemeentelijke indeling zodanig wordt gewijzigd dat een nieuwe gemeente Venlo wordt gevormd, waarvan de grenzen worden bepaald overeenkomstig de bij dit advies gevoegde kaart.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris de burgemeester

Mevrouw W.J.J. Meijering drs. H.M.F. Bruls

Burgemeester en wethouders van Arcen en Velden
de secretaris de burgemeester

Mr. G.J.M. Timmermans A.H.M.J. Tans

Herindelingsadvies gemeente Venlo en gemeente Arcen en Velden

Inhoudsopgave:

1. Inleiding
  - 1.1 Korte schets voortraject
  - 1.2 Inhoud herindelingsadvies

2. Situatie beschrijving
  - 2.1 Beschrijving karakter van de 2 gemeenten en beeld van de nieuwe gemeente
  - 2.2 Toekomstvisie nieuwe gemeente

3. Waarom een herindeling?
  - 3.1 Motieven voor een herindeling gebaseerd op bestuurskrachtmonitor 2007
  - 3.2 Relatie met Coalitieakkoord en beleidskader gemeentelijke herindeling van ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
    - 3.2.1 Draagvlak
    - 3.2.2 Duurzaamheid
    - 3.2.3 Bestuurskracht
    - 3.2.4 Interne samenhang van de nieuwe gemeente
    - 3.2.5 Regionale samenhang en evenwicht
    - 3.2.6 Planologische ruimtebehoefte
  - 3.3 Relatie met provinciaal beleid

4. Financiën

5. Zienswijzen

6. Vervolprocedure / planning

7. Advies

Bijlagen

- Kerngegevens huidige gemeenten
- Kaart nieuwe gemeente
- Bestuurskrachtrapportage gemeente Venlo
- Bestuurskrachtrapportage Arcen en Velden
- Quick Scan Arcen en Velden
- raadsvoorstel 13 maart 2008 inclusief:
  - brief college Arcen en Velden d.d. 12 februari 2008 (wensenlijst)
  - convenant van 26 februari 2008 tussen de colleges van Arcen en Velden en Venlo
- zienswijzen Plantencentrum Velden, Samenwerking Peel en Maas, gemeente Horst aan de Maas en van de gemeente Sevenum.

M:
C:
G:
C:
M:
C:
G:
C:

1. Inleiding

Voor u ligt het herindelingsadvies gericht op vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Venlo en Arcen en Velden.

Beide gemeenten werken op advies van de visitatie commissie bestuurskracht gemeenten aan de versterking van de bestuurskracht.

Het herindelingsontwerp is op grond van art 5 Wet Arhi door de 2 afzonderlijke gemeenteraden op 26 maart 2008 vastgesteld. Dat herindelingsontwerp is vervolgens toegezonden aan het college van Gedeputeerde Staten van Limburg en door de beide colleges gedurende acht weken ter inzage gelegd, namelijk van 27 maart tot en met 22 mei 2008.

Er is één zienswijze binnen gekomen, die in dit herindelingsadvies verwerkt is in hoofdstuk 5.

Na vaststelling van dit herindelingsadvies zal het advies worden toegezonden aan het college van Gedeputeerde Staten van Limburg. Gedeputeerde Staten zenden het herindelingsadvies samen met hun zienswijze daarop aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijk relaties. De minister besluit binnen vier maanden of er een formeel herindelingsvoorstel aan de Ministerraad wordt voorgelegd. Als de Ministerraad instemt met het voorstel voor een herindelingsregeling wordt dit ingediend ter behandeling in de Tweede Kamer. Na behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal wordt het wetsvoorstel formeel bekrachtigd en treedt de herindeling op de beoogde datum van 1 januari 2010 inwerking. De voorgestelde nieuwe naam van de gemeente is: gemeente Venlo.

1.1 Korte schets voortraject

De Regio Venlo/ Noord-Limburg is een regio met een unieke identiteit, gekenmerkt door de bijzondere internationale ligging, als scharnier en tevens groene long tussen krachtige stedelijke (grensoverschrijdende) netwerken en met een enorme economische potentie binnen de sectoren: agribusiness, logistiek, kennisintensieve maakindustrie en recreatie en toerisme. De kracht en de onderscheidende positie van de regio zijn met name gelegen in de samenwerking en kruisbestuiving tussen deze economische sectoren.

De aanwijzing als economisch kerngebied in nationale nota's en de aanwijzing als Greenport bevestigen de economische potentie van de Regio.

Bestuurskrachtige gemeenten en een goede onderlinge samenwerking zijn gelet op bovengeschetste potentie van groot belang. In de -in opdracht van de provincie Limburg en de gemeenten uitgevoerde bestuurskrachtmonitor- komt naar voren dat de Noord-Limburgse gemeenten op beide punten te laag scoorden. De onderlinge samenwerking komt niet voldoende van de grond en de individuele bestuurskracht – acuut of op middellange termijn - laat in meer of mindere mate te wensen over.

Ook de bestuurskracht van de gemeenten Arcen en Velden en Venlo laat te wensen over. Voor Arcen en Velden geldt nadrukkelijk dat er een disbalans is tussen de (strategische) ambities en de daarvoor noodzakelijke ambtelijke capaciteit en financiële armslag. De huidige gemeente is tevens onvoldoende in staat bij te dragen aan regionale opgaven. De gemeente Venlo wordt aangesproken op het feit dat ze te weinig profiel heeft als centrumgemeente en de daarbij behorende regionale trekkersrol, op het ontbreken van het maken van strategische keuzes. Ook is geconstateerd dat de kwaliteit van de ambtelijke organisatie aan de maat is.

In november 2007 heeft Gedeputeerde Staten van Limburg gelet op de bestuurskrachtprofielen een richtinggevende brief gestuurd aan de Noord-Limburgse gemeenten. Hierin constateert het college van GS dat de regio gebaat is met minder maar wel sterke en bestuurskrachtige gemeenten.

Minder bestuurlijke drukte leidt tot slagvaardiger regionale besluitvorming en daar waar gemeenten niet afdoende zijn uitgerust voor de toekomst moeten zij met andere gemeenten *samengaan*. Het college van Gedeputeerde Staten schenkt klare wijn waar het gaat om de gemeenten in de kop van Noord-Limburg: Gennep, Bergen en Mook en Middelaar moeten fuseren. In de regio Peel & Maas is sprake van een vrijwillige fusie. Het zogeheten middengebied, met de zeven gemeenten Arcen en Velden, Beesel, Horst aan de Maas, Meerlo-Wanssum, Sevenum, Venlo en Venray, heeft de facto een meer "vrije opdracht" te komen tot vrijwillige herindelingsadviezen. Daarbij heeft het college van GS erop aangedrongen vóór 1 april 2008 met voorstellen te komen. Later heeft het college van GS overigens aangegeven dat de gemeente Beesel (13.532 inwoners) op dit moment nog bestuurskrachtig genoeg is.

Met de regionale doelen voor ogen en vooral in de wetenschap dat in 2012 de Floriade haar poorten openit zijn de betrokken gemeenten in het middengebied eensgezind van mening dat het herindelingsproces zo snel als mogelijk, maar wel zorgvuldig afgehandeld moet worden. De datum van 1 januari 2010 is tegen die achtergrond genoemd als streefdatum. De burgemeesters van Venlo en Venray hebben in november 2007 het initiatief genomen om de discussie in het zogeheten 'Middengebied' vorm te geven. Als startpunt van de discussie hebben zij de betrokken gemeentebesturen meegegeven, dat het de voorkeur heeft in Noord-Limburg te streven naar vijf grote gemeenten met Venlo als centrumstad. Daarna is er in de periode vanaf november 2007 tot nu toe op verschillende niveaus gezamenlijk en in kleiner verband gesproken over de mogelijke uitkomst van het proces.

Proces Arcen en Velden

De gemeente Arcen en Velden heeft een eigen besluitvormingstraject doorlopen. De start ervan vond plaats in de besloten raadsconferentie op 22 en 23 november 2007. Centraal in deze bijeenkomst stond de uitkomst van de bestuurskrachtmonitor en de daaraan te verbinden conclusies, op basis van een door Van Naem & Partners opgestelde quickscan. Deze conclusies zijn in de openbare raadsvergadering van 20 december 2007 bevestigd en kunnen als volgt worden samengevat:

- zelfstandigheid is in de ogen van de raad niet langer een optie;
- intensivering van 'samenwerkingsvormen' levert op termijn niet het beoogde effect op;
- de gemeente Arcen en Velden dient ongedeeld te blijven;
- voor een duurzame versterking van de gemeente Arcen en Velden kiest de raad voor fusie, binnen de daarvoor geldende kaders;
- de gemeenten Horst aan de Maas en Venlo zijn logische partners en deze partneropties moeten nader worden onderzocht.

Schematisch kan het door de gemeente Arcen en Velden gevolgde proces als volgt worden beschreven:

Wat	Wanneer
Standpuntbepaling inzake het bestuurskrachtprofiel van de gemeente Arcen en Velden.	De raad heeft zijn standpuntbepaling van de conferentie op 22 en 23 november 2007 bevestigd in de openbare vergadering van 20 december 2007.

Raadplegen bevolking, bedrijfsleven en verenigingen.	Publieksavonden zijn gehouden op 7, 8 en 9 januari 2008.
Bezoek aan en overleg met gemeenteraad van Venlo.	25 januari 2008
Discussie met portefeuillehouders economische zaken van de gemeenten Horst aan de Maas en Venlo.	28 januari 2008 (georganiseerd door ondernemersvereniging SALVO)
Bezoek aan en overleg met gemeenteraad van Horst aan de Maas	30 januari 2008
Besloten raadsbijeenkomst, waarin het college aangeeft, met instemming van de raad, met voorrang de onderhandelingen met Venlo te starten. College zal zich inzetten om op 28 februari 2008 het behaalde resultaat met de raad te delen.	31 januari 2008
Gezamenlijk overleg colleges van Arcen en Velden en Venlo.	21 februari 2008
Convenant colleges van Arcen en Velden en Venlo	26 februari 2008
Besloten raadsbijeenkomst, waarin het college de raad informeert over de behaalde resultaten in de onderhandelingen met Venlo	28 februari 2008
Openbare vergaderingen van de raad van Arcen en Velden, waarin onder andere <i>unaniem</i> besloten wordt het voornemen uit te spreken dat de eigen gemeente wordt opgeheven ten gunste van een fusie tussen de huidige gemeente Arcen en Velden en Venlo per 1 januari 2010;	13 maart 2008

De gemeenteraad van Arcen en Velden is door het college van meet af aan nadrukkelijk in het open en transparante proces betrokken, door vele raadsbijeenkomsten, tussentijds informeren om de activiteiten van de verschillende fracties af te stemmen en informatie uit te wisselen.

In de besloten raadsbijeenkomst van 31 januari 2008 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het voorstel van het college, om in eerste aanleg de onderhandelingen exclusief met Venlo te voeren. Horst aan de Maas en Gedeputeerde Staten van Limburg zijn hierover geïnformeerd.

Proces Venlo:

Het proces dat de gemeente Venlo heeft doorlopen is minder intensief. Bij het uitkomen van de bestuurskrachtmonitor concludeerde het gemeentebestuur dat het goed zou zijn fors te investeren in de samenwerking in de regio om zodoende tegemoet te komen aan de geconstateerde manco's. Voor Venlo was herindeling daarom niet de eerste optie. Tegen die achtergrond werd dan ook besloten zich in het herindelingstraject terughoudend op te stellen. Een kwantitatief sterkere gemeente was minder belangrijk dan een kwalitatief sterkere gemeente. Het gemeentebestuur werkt daarom aan twee doelen:

1. Een slagvaardiger aansturing van de regionale projecten. Daarbij geldt bijzondere aandacht voor de regio van de centrumstad in het dossier Klavertje 4. Dat kan bij voorkeur via een (private) samenwerkingsconstructie met de betrokken overheden.

2. Daar waar herindeling van gemeenten aan de orde is, moet dat leiden tot kwalitatieve meerwaarde voor de betrokken gemeenten. De gemeente Arcen en Velden is daarbij – zo oordeelde het gemeentebestuur - op meerdere fronten een geschikte partner. Immers in het kader van toerisme en recreatie is de gemeente Arcen en Velden een parel, die de toeristische potentie van de nieuwe gemeente een grote impuls geeft. Dat zelfde geldt voor de agrarische sector.

Respect voor het in Arcen en Velden ingezette proces heeft er echter toe geleid dat Venlo zich publiekelijk terughoudend heeft opgesteld, maar uiteraard wel uit volle overtuiging heeft meegewerkt aan het bezoek van de gemeenteraad van Arcen en Velden en andere overlegmomenten. Het college heeft zich in de tussenliggende periode intern beperkt tot het in beslotenheid periodiek informeren van en overleggen met de gemeenteraad en/of de fractievoorzitters en/of het presidium. Tijdens een besloten informatieve bijeenkomst van de gemeenteraad van Venlo op 30 januari 2008 werd unaniem het idee ondersteund om de gemeenteraad van Arcen en Velden een brief te sturen, waarin werd gesteld dat wanneer deze voor fusie met de gemeente Venlo zou kiezen, zij van harte welkom is.

Gezamenlijk proces Arcen en Velden en Venlo

Vervolgens is men op portefeuillehoudersniveau in hoog tempo met elkaar in gesprek gegaan over de mogelijkheden van een fusie en de daaraan door de gemeente Arcen en Velden verbonden ideeën en wensen, zoals verwoord in het schrijven van het college van burgemeester en wethouders van Arcen en Velden van 12 februari 2008.

Beide gemeenteraden hebben vervolgens in hun vergaderingen van 13 maart 2008 unaniem besloten een herindeling tussen de gemeente Venlo en Arcen en Velden in gang te zetten.

Na de vaststelling van het herindelingsontwerp op 26 maart 2008 is de ambtelijke uitwerking van de beoogde herindeling in hoog tempo gestart. Op 15 april 2008 is het Projectcollege Herindeling geïnstalleerd dat als eerste daad het plan van aanpak herindeling (document 3 van het herindelingsontwerp) heeft vastgesteld. Vervolgens is het communicatieplan uitgewerkt, is de uitwerking van de 'wensenlijst' (document 1 van het herindelingsontwerp) ter hand genomen, zijn de eerste harmonisatie-werkgroepen gestart inclusief de werkgroep voor het visiedocument (document 2 van het herindelingsontwerp), is de Bijzondere Ondernemingsraad Herindeling geïnstalleerd, en zijn de voorbereidingen voor instelling van het Bijzonder Georganiseerd Overleg Herindeling gestart.

Op 25 april 2008 heeft een gezamenlijke excursie van de raden en de colleges in Arcen en Velden plaatsgevonden.

Op 10 april 2008 is de (gezamenlijke) Commissie Herindeling geïnstalleerd. (datum is niet juist)

Tenslotte zijn de medewerkers van de gemeente Arcen en Velden op 15 mei 2008 op excursie geweest bij de organisatie van de gemeente Venlo.

1.2 Inhoud herindelingsadvies

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige karakter van de gemeenten Venlo en Arcen en Velden en wordt aangegeven op welke wijze gewerkt zal worden aan een toekomstvisie voor de nieuwe gemeente.

In hoofdstuk drie wordt ingegaan op de motieven voor het herindelingsvoorstel. Daarbij is een relatie gelegd met het Coalitieakkoord tussen de Tweede Kamerfracties van CDA, PvdA

en CU (februari 2007) en de toetsingscriteria uit het beleidskader gemeentelijke herindeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Tevens is een relatie gelegd met het provinciaal Coalitieakkoord 2007-2011 'Investeren en verbinden'.

Hoofdstuk vier gaat in op de financiële aspecten van de herindeling, hoofdstuk vijf op de zienswijzen, en hoofdstuk zes op de verdere procedure.

Teneinde de omvang van dit herindelingsontwerp beperkt te houden wordt waar mogelijk zo veel mogelijk verwezen naar relevante bijgevoegde documenten, die in het voortraject tot stand gekomen zijn.

2. Situatie beschrijving

2.1 Beschrijving karakter van de 2 gemeenten en beeld van de nieuwe gemeente

De gemeenten Venlo en Arcen en Velden zijn gelegen in Noord-Limburg. Arcen en Velden heeft een overwegend landelijk karakter, Venlo een stedelijk.

Karakter Arcen en Velden

De gemeente Arcen Velden wordt begrensd door enerzijds de Maas en anderzijds de Duitse grens. De gemeente heeft een oppervlakte van 41,54 km². Per 1 januari 2007 telt de gemeente 8.780 inwoners.

Karakteristiek is het natuurgebied dat van Noord naar Zuid circa 2/3 van de gemeente omvat. Dit betekent dat de kernen Arcen en Lomm in dat natuurgebied liggen. De grootste kern Velden ligt in het zuidelijke agrarische gedeelte van de gemeente en heeft mede een woonfunctie voor Venlo. Verder beperkt de aanwezigheid van de Maas de mogelijkheden tot bouwen in de gemeente. Nabij de kern Lomm is het industrieterrein Spikweien gelegen met zijn hoogwaardige industrie.

In de Strategische visie GemeenteWijzer 2015 heeft de gemeenteraad de visie op de toekomst voor de middellange termijn vastgelegd.

Op toeristisch gebied vormt Arcen de parel in de Maasduinen, versterkt door de potenties van het achterland, gevormd door het Duitse Ruhrgebied.

Wonen

De woningmarkt van Arcen, Lomm en Velden is met name gericht op het huisvesten van de eigen bevolking. Een gedifferentieerd woningaanbod dient te voorzien in de behoefte onder alle inkomenscategorieën. De Woningstichting Arcen en Velden is, al dan niet in een breder verband, de natuurlijke doch niet de exclusieve partner op het gebied van sociale woningbouw.

Het is van belang om zodanige voorwaarden te scheppen die erin voorzien om in de drie kernen van Arcen en Velden een volwaardige woon- en leefmilieu te realiseren en te behouden. Hierbij denken wij aan winkelvoorzieningen, (gezondheids)zorgvoorzieningen, basisscholen en speelvoorzieningen, maar ook aan gemeenschapshuizen en andere gebouwen (ruimten) voor sociaal-culturele activiteiten. Het een en ander is vormgegeven in een PPS constructie (Publiek Private Samenwerking) met de Woningstichting Arcen en Velden en Nouvelle Ontwikkelaars en vastgelegd in het project Gebiedsontwikkeling Arcen, Lomm en Velden en de daaraan gekoppelde realisering van een tweetal brede maatschappelijke voorzieningen in Arcen en in Velden.

Naast permanente bewoning speelt in Arcen en Velden als toeristische gemeente bij uitstek de tijdelijke bewoning in het kader van recreatie en toerisme. Deze tijdelijke bewoning dient zo mogelijk versterkt te worden mede omdat hierdoor het economisch mogelijk blijft in de kernen winkelvoorzieningen in stand te houden, die anders wellicht niet levensvatbaar zouden zijn.

In de toekomst moeten Arcen, Lomm en Velden kernen blijven waar het goed leven is voor alle leeftijdscategorieën, maar waar ook de (verblijfs)toeristen een warm welkom vinden en graag blijven terugkomen. Op deze wijze handhaaft zich het aantal overnachtingen van circa 650000 en neemt dat aantal wellicht toe.

Welzijn

De gemeente Arcen en Velden kenmerkt zich door een rijk verenigingsleven en een sterke culturele inslag. Ook hier geldt dat door individualisering en vergrijzing de druk op het vrijwillig kader van het verenigingsleven toeneemt. Gestreefd moet worden om het verenigingsleven in alle kernen in stand te houden.

De gemeente moet daarvoor haar voorwaardenscheppende mogelijkheden volledig benutten, zodat ook op de lange termijn genoten kan worden van de brede variëteit van culturele uitingen in sport-, jeugd- en sociaal-culturele verenigingen.

Werken

De gemeente Arcen en Velden kenmerkt zich door het toeristisch recreatieve karakter, naast een van oudsher sterke agrarische component. Daarnaast wijzen wij op de werkgelegenheid als gevolg van de aanwezigheid van hoogwaardige technologische en arbeidsintensieve bedrijven op het industrieterrein Spikweien.

Tot slot wordt werkgelegenheid geboden in de agrarische sector.

Naast de werkgelegenheid in de gemeente is een deel van de beroepsbevolking aangewezen op werkgelegenheid in de regio. De kern Velden kenmerkt zich dan ook door een relatief groot aantal forenzen.

Kernen

De gemeente bestaat uit drie kernen en enkele buurtschappen (Lingsfort, Hasselderheide en Schandelo). Voor de bewoners van met name de kernen, ook gezien de toekomstige vergrijzing is het van eminent belang dat de kernen levensvatbaar zijn. Binnen de mogelijkheden wordt ingezet om voor de kernen een aantal basisvoorzieningen in stand te houden, beschikbaar te hebben dan wel zorg te dragen voor adequate alternatieven, zoals: bankvoorziening; winkelvoorziening met de primaire levensbehoeften; arts; welzijnsvoorziening. Noodzakelijk voor elke kern is het behoud van een eigen basisschool.

Het beleid dient erop gericht te zijn de kernen levensvatbaar te houden. Verblijfstoerisme en de daarbij behorende voorzieningen versterken de mogelijkheden kernen op onderdelen levensvatbaar te houden. Met name voor de kern Lomm dient hieraan aandacht te worden geschonken.

Karakter Venlo

De gemeente Venlo heeft een oppervlakte van 8.641 hectare en telde op 1 januari 2007 92.091 inwoners. De stad is gelegen aan weerszijden van de Maas. Venlo vervult een belangrijke centrumfunctie voor Noord- en Midden-Limburg. De gemeente Venlo is in zijn huidige vorm op 1 januari 2001 ontstaan uit een fusie van de gemeenten Belfeld, Tegelen en Venlo. De gemeente omvat de woonkernen Venlo, Blerick, Tegelen en Belfeld en de werkkern Tradeports.

Venlo heeft een gunstige ligging aan de landsgrens en op een knooppunt van twee snelwegen, spoorwegen en de Maas. Hierdoor is de stad uitgegroeid tot een logistiek knooppunt op de west-oost as tussen de mainports Rotterdam en Antwerpen enerzijds en het Rhein-Ruhrgebied anderzijds. De werkgelegenheid concentreert zich in de maakindustrie, de agribusiness en de logistiek.

Venlo is ook een groene gemeente. Op het grondgebied van Venlo komen drie ecologische hoofdstructuren samen. Daarnaast is er veel stedelijk groen. In 2003 is Venlo uitgeroepen tot groenste stad van Europa.

In de Nota Ruimte (de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland) wordt Venlo en haar omgeving aangemerkt als economisch kerngebied met de status van 'greenport' (gericht op innovatie in de agribusiness). Het economisch kerngebied Venlo maakt samen met Brabantstad ('s-Hertogenbosch, Tilburg, Breda, Eindhoven en Helmond) deel uit van de toptechnologische regio Zuidoost-Nederland.

Venlo maakt deel uit van de Regio Noord- en Midden-Limburg. In dit samenwerkingsverband zijn de regionale brandweer en rampenbestrijding ondergebracht, de GGD-functie en diverse operationele taken. Samen met de gemeenten Helden, Horst aan de Maas, Gennep en Venray heeft Venlo het samenwerkingsverband Regio Venlo opgericht. Dit samenwerkingsverband richt zich op de strategische positionering van Noord-Limburg en wil in het bijzonder de economische structuur van die regio versterken. Venlo is de centrumstad van Noord-Limburg en de gemeente vervult op tal van taakvelden een centrumfunctie.

Gemeente	Aantal inwoners	Oppervlakte
Arcen en Velden	8.780	41.54km ²
Venlo	92.091	86,41 km ²
Totaal	100.871	127.95 km ²

Cijfers CBS; getallen per 1 januari 2007

2.2 Toekomstvisie nieuwe gemeente

De gemeenteraden hebben besloten een gemeenschappelijke visie op te stellen voor de periode 2010-2014. Hoewel het formeel zo is dat de oude gemeenten niet over hun graf heen kunnen regeren, zullen beide gemeenteraden een gedeelde visie op de toekomst van de nieuwe gemeente uitwerken en vaststellen. Dit document wordt meegegeven aan de nieuwe gemeente Venlo.

Onderdeel van dit visiedocument vormt de wensenlijst van de huidige gemeente Arcen en Velden voor zover betrekking hebbend op de periode na 1 januari 2010, gebaseerd op de wensen van de gemeenteraad, het college, bijdragen van de inwoners, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld uit de huidige gemeente Arcen en Velden.

3. Waarom een herindeling?

3.1 Motieven voor een herindeling gebaseerd op bestuurskrachtmonitor 2007

In de in opdracht van de provincie Limburg en de gemeenten uitgevoerde bestuurskrachtmonitor is aan zowel de gemeente Venlo als de gemeente Arcen en Velden geadviseerd te werken aan een versterking van de bestuurskracht.

Voor de gemeente Arcen en Velden bleek nadrukkelijk dat er een disbalans is tussen de (strategische) ambities en de daarvoor noodzakelijke ambtelijk capaciteit en financiële

armslag. Ook is gesteld dat de gemeente Arcen en Velden niet in staat is om wezenlijk bij te dragen aan regionale doelen.

De gemeente Venlo wordt aangesproken op het feit dat ze te weinig profiel heeft als centrumgemeente, omdat bijbehorende regionale trekkersrol en het strategisch beleid onvoldoende scoren.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de bestuurskrachtprofielen van de gemeenten Venlo en Arcen en Velden.

3.2 Relatie met Coalitieakkoord en beleidskader gemeentelijke herindeling van ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

In het Coalitieakkoord tussen de Tweede Kamerfracties van CDA, PvdA en CU d.d. 7 februari 2007 is vastgesteld dat herindeling van gemeenten plaats vindt indien daarvoor voldoende lokaal draagvlak bestaat. Dit is in lijn met de algemeen heersende politieke opvattingen en consistent met het beleid van de vorige kabinetten Balkenende.

In het beleidskader gemeentelijke herindeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een aantal criteria benoemd voor het toetsen van een voorstel tot gemeentelijke herindeling. In dit kader zijn de volgende passages uit het beleidskader van belang:

Regionale samenhang en evenwicht. De nieuwe gemeente moet niet alleen goede interne samenhang vertonen; minstens zo belangrijk is, dat door de vorming van de nieuwe gemeente goede regionale verhoudingen ontstaan, respectievelijk dat voorkomen wordt dat die verhoudingen minder worden. Evenwichtige verhoudingen houden in, dat de nieuwe gemeente een goede, effectieve bestuurlijke partner kan zijn voor omliggende gemeenten en voor andere bestuursorganen. Het is wenselijk, dat zowel de nieuwe gemeente als andere belanghebbende gemeenten (beter) in staat zullen zijn hun functie en taak uit te oefenen. Dit heeft betrekking op de goede taakuitoefening voor het eigen grondgebied. Indien en voor zover aan de orde heeft het ook betrekking op bovengemeentelijke functies en taken, waaronder centrumfuncties. Tot slot moet worden voorkomen, dat 'restproblematiek' ontstaat. Door de vorming van een nieuwe gemeente mogen buurgemeenten niet in een beklemd positie geraken, waardoor het toekomstperspectief van deze gemeenten ongunstig wordt beïnvloed.

Planologische ruimtebehoefte. Een voorstel tot herindeling of grenswijziging kan zijn oorsprong hebben in de noodzakelijke beantwoording van ruimtelijke knelpunten. Ruimtelijke knelpunten dienen zich aan, wanneer een gemeente niet in staat is om haar functies – van lokale of regionale aard – goed op het eigen grondgebied te vervullen, en door de buurgemeenten ook niet in staat wordt gesteld die functies op het grondgebied van die buurgemeenten te vervullen. Het heeft de voorkeur van het kabinet, dat grensoverschrijdende problemen of vraagstukken door middel van samenwerking worden aangepakt. Wanneer de provincie niettemin vaststelt, dat samenwerking voor de beantwoording van het betreffende knelpunt geen begaanbare weg is, dan moet de provincie het antwoord van herindeling of grenswijziging kunnen kiezen."

CU:
CDA:
PvdA:

Hieronder wordt aan de hand van de verschillende toetsingscriteria van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de voorgenomen herindeling gemotiveerd.

3.2.1 Draagvlak

Voor u ligt een herindelingsadvies, gebaseerd op een unaniem besluit voor herindeling door de gemeenteraad van Arcen en Velden en de gemeenteraad van Venlo.

In de gemeente Arcen en Velden heeft een intensieve raadpleging van de bevolking, bedrijfsleven en verenigingen plaatsgevonden over mogelijke fusiepartners. Respect voor het in Arcen en Velden ingezette proces heeft er toe geleid dat Venlo zich in dat verband publiekelijk terughoudend heeft opgesteld, maar uiteraard wel uit volle overtuiging heeft meegewerkt aan het bezoek van de gemeenteraad van Arcen en Velden en andere overlegmomenten. Het college van Venlo heeft zich in de tussenliggende periode intern beperkt tot het in beslotenheid periodiek informeren van en overleggen met de gemeenteraad en/of de fractievoorzitters en/of het presidium. Tijdens een besloten informatieve bijeenkomst van de gemeenteraad van Venlo op 30 januari 2008 is unaniem besloten de gemeenteraad van Arcen en Velden een brief te sturen, waarin is aangegeven dat op het moment Arcen en Velden voor fusie met de gemeente Venlo kiest dit door Venlo van harte zal worden ondersteund.

Arcen en Velden heeft vervolgens een wensenlijst gebaseerd op wensen van de gemeenteraad, het college en bijdragen van het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld uit de huidige gemeente Arcen en Velden voorgelegd aan de gemeente Venlo. Een en ander heeft geleid tot de ondertekening van een convenant op 26 februari 2008 waarin beide colleges afspreken zich maximaal in te spannen om op 1 januari 2010 de feitelijke fusie te realiseren.

De gemeenteraden van Arcen en Velden en Venlo hebben vervolgens op 13 maart 2008 unaniem ingestemd met het voorstel voor het in gang zetten van een herindeling tussen de gemeenten Venlo en Arcen en Velden.

In de voorbereiding van de samenvoeging van de beide gemeenten zullen de raden nauw betrokken blijven.

3.2.2 Duurzaamheid

Het criterium duurzaamheid verwijst expliciet naar de mogelijkheid dat er in de naaste toekomst een nieuwe of grotere fusie ontstaat van gemeenten, waardoor de voorgestelde herindeling achterhaald zou zijn.

Verwezen wordt naar het proces van versterking van de bestuurskracht in heel Noord-Limburg. Twaalf van de veertien Noord-Limburgse gemeenten zijn op dit moment reeds betrokken in een herindelingsdiscussie. Er ligt al een herindelingsontwerp van de Peel en Maas gemeenten klaar. Naar verwachting zullen medio 2008 meer vrijwillige herindelingsvoorstellen volgen. Bovendien heeft het college van Gedeputeerde Staten van Limburg (GS) aangekondigd zelf met voorstellen voor herindeling te komen, indien de gemeenten er zelf niet uit komen. Alleen de zuidelijk aangrenzende gemeente Beesel (13.532) is volgens het college van GS voorlopig nog voldoende bestuurskrachtig, vanwege de gezonde financiële positie van Beesel en de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. De gemeenten ten zuiden van de gemeente Beesel (Midden-Limburg) hebben net een herindelingstraject doorlopen. Uitgaande van de aanname dat de gemeente Beesel ook voor de lange termijn voldoende bestuurskrachtig blijft, is duurzaamheid aan de orde.

3.2.3 Bestuurskracht

Zoals eerder aangegeven heeft de provincie Limburg gelet op de bestuurskrachtprofielen van de Noord-Limburgse gemeenten geconcludeerd dat de bestuurskracht in Noord-Limburg versterkt dient te worden. Het college van GS geeft aan, dat de regio gebaat is met minder maar wel sterke en bestuurskrachtige gemeenten.

De voorliggende herindeling draagt uitdrukkelijk bij aan de versterking van de bestuurskracht van de nieuwe gemeente. Het aantal gemeenten in Noord-Limburg wordt verkleind en de positie van de centrumgemeente wordt die van een (overigens geringe) 100.000+ gemeente. In het algemeen wordt verondersteld dat de omvang van gemeenten grote invloed heeft op de bestuurskracht. Een grotere gemeente beschikt immers over een beter toegerust en minder kwetsbaar ambtelijk apparaat. Bovendien heeft een 100.000+ gemeente vaak een sterkere positie op de (inter)nationale, provinciale en regionale agenda. Voor Venlo betekent dit bovendien een sterkere positie op de Oost-West as.

Voor de versterking van de bestuurskracht van de centrumgemeente Venlo zijn daarnaast echter nog enkele stappen te gaan. Verwezen wordt naar versterking van de regionale samenwerking ten behoeve van de integrale gebiedsontwikkeling van Klavertje 4 (de ontwikkeling van het fysieke hart van Greenport Venlo).

De versterking van de strategische kracht van de ambtelijke organisatie van de gemeente Venlo wordt inmiddels met kracht ter hand genomen. Bekeken wordt in hoeverre de ambtelijke organisatie van Arcen en Velden hier reeds bij kan worden betrokken. De fusie met Arcen en Velden is daarom een onderdeel en niet het eindpunt van de versterking van de bestuurskracht.

3.2.4 Interne samenhang van de nieuwe gemeente

Daar waar fusie van gemeenten aan de orde is, moet dat leiden tot kwalitatieve meerwaarde voor de betrokken gemeenten. Samenvoeging van de gemeenten Arcen en Velden en Venlo zal leiden tot een versterking van de agrarische en toeristisch-recreatieve functie. De nieuwe gemeente zal op dit terrein haar profiel verder kunnen versterken. De verlengde grens met Duitsland geeft daarnaast nieuwe mogelijkheden om de verbanden met de (directe) oosterburen te intensiveren en op een hoger niveau te brengen. De samenvoeging van Venlo en Arcen en Velden betekent ook dat de nieuwe gemeente robuuster en krachtiger wordt, wat eraan bijdraagt dat ze haar rol als centrumgemeente beter kan waarmaken. De nieuwe centrumgemeente wordt een stad van meer dan 100.000 inwoners. De toevoeging van de sterke toeristische positie van Arcen zal niet alleen voor meer inkomsten leiden voor de nieuwe gemeente, maar ook synergie effecten hebben op het midden- en kleinbedrijf in het centrum van Venlo. Door het versterken en pakken van de daardoor ontstane nieuwe kansen (de lijn regio Peel & Maas, gemeente Horst aan de Maas, gemeente Arcen en Velden en het Duitse achterland) van de oost-west-as ontstaat het op een na grootste toeristische gebied in Nederland. Bovendien wordt de agrarische positie, meer specifiek de tuinbouwsector, van Venlo versterkt door het aansluiten van Arcen en Velden en het daarachterliggende Duitse achterland. Hierdoor ontstaat zelfs een van de grootste tuinbouwgebieden van Europa.

Hoewel de huidige gemeente Venlo voornamelijk een stedelijk karakter heeft, koestert het binnen zijn gemeentegrenzen ook een aantal kleine(re) kernen, met een landelijk karakter. In het beleid van de gemeente wordt er uitdrukkelijk rekening mee gehouden, dat de eigenheid van deze kernen bewaard moet blijven. In het nu nog vigerende Visiedocument wordt dit kersachtig samengevat in de zinsnede "kernen in een groen casco". De huidige gemeente Arcen en Velden bestaat uit 3 kernen. De inwoners van de nieuwe gemeente behoeven dus geen sterke beleidsmatige bijsturing te verwachten.

N.J.
G.J.
G.J.
G.J.

3.2.5 Regionale samenhang en evenwicht

Belangrijk criterium ter onderbouwing van het herindelingsvoorstel is dat door de vorming van de nieuwe gemeente goede regionale verhoudingen ontstaan. De nieuwe gemeente moet niet alleen zijn eigen functie en taak kunnen vervullen, maar ook bovengemeentelijke functies en taken. Aangezien de nieuwe gemeente tevens een centrumfunctie vervult is het vanuit regionaal evenwicht van belang dat ook de andere gemeenten in Noord-limburg voldoende in staat zijn een belangrijke bijdrage te leveren aan de regionale ontwikkelingen. Verwezen wordt naar het reeds onder het duurzaamheidscriteria aangehaalde herindelingstraject in heel Noord-Limburg. De verwachting is dat de herindelingen in Noord-Limburg leiden tot minder maar wel sterke bestuurskrachtige gemeenten rondom de centrumgemeente Venlo. Bestuurskrachtige gemeenten, niet alleen voor wat betreft de uitoefening van de eigen functies en taken, maar vooral ook voor een krachtige bijdrage in de regionale opgaven.

3.2.6 Planologische ruimtebehoefte

De voorgenomen samenvoeging van de gemeenten Venlo en Arcen en Velden komt niet voort uit een planologische behoefte. Er is sprake van een ontspannen regionale woningmarkt met voldoende plancapaciteit om de verwachte behoefte op te vangen en ook in de behoefte aan werklocaties is vooralsnog voldoende voorzien.

Op het gebied van regionale woningbouwprogrammering werken de gemeenten Venlo en Arcen en Velden samen met de gemeenten Beesel, Helden, Kessel, Maasbree en Meijel. In de regionale woonvisie is een basisbehoefte bepaald op basis van demografische ontwikkelingen en vernieuwingsopgaven, en aanvullend een ambitiebehoefte die samenhangt met de verwachte Greenport ontwikkeling. Door de voorgenomen herindelingen zal de kwaliteit van de samenwerking toenemen omdat het aantal deelnemende gemeenten afneemt (van 7 naar 3).

Op het gebied van programmering van werklocaties is onder regie van de provincie een begin gemaakt met een regionale aanpak, waarin naast de eerder genoemde gemeente ook de gemeenten uit de regio Venray deelnemen. Volgens een eerste analyse beschikt deze regio over voldoende plancapaciteit om de verwachte vraag naar werklocaties tot 2015 en wellicht 2020 op te kunnen vangen. Het op termijn realiseren van aanvullende, voldoende plancapaciteit is en blijft een regionale opgave. Ook hier geldt dat de kwaliteit van de samenwerking toeneemt, omdat het aantal deelnemende gemeenten afneemt.

3.3 Relatie met provinciaal beleid

In het coalitieprogramma van de provincie Limburg 2007-2011 wordt aangegeven dat bestuurlijke drukte voorkomen moet worden. Herindeling wordt niet van bovenaf opgelegd, uitgangspunt is lokaal draagvlak. De provincie zal toetsen in hoeverre de kracht van de regio versterkt dient te worden en zal daar zo nodig op sturen. Gelet op de uitkomsten van de bestuurskrachtmonitors in Noord-Limburg heeft het college van GS dan ook aangestuurd op een vrijwillige herindelingsdiscussie.

Zoals uit de vorige paragrafen blijkt is het voorliggende vrijwillige herindelingsvoorstel, zoals dat van onderop wordt voorgesteld, in lijn met het provinciaal beleid.

4. Financiën

Ten behoeve van de komende herindeling dienen de financiën van de twee deelnemende gemeenten op elkaar te worden afgestemd.

Financieel verdiepingsonderzoek

De provincie Limburg heeft in 2007 voor de beide gemeenten een financieel verdiepingsonderzoek uitgevoerd.

Conclusie en samenvatting begrotingstoezicht 2008-2010 gemeente Venlo

Uit de brief van GS van de provincie Limburg in het kader van het financieel toezicht 2008-2010 blijkt dat de gemeente Venlo vanaf heden valt onder het repressief toezicht met een "groen" licht. Dit betekent dat de gemeente Venlo de komende jaren maar op 1 punt getoetst wordt, namelijk dat er geen drastische verslechtering van de financiële positie optreedt.

Voor de komende periode wordt de uitdaging aangegaan om de realisatie van het verandertraject, de ombuigingen en de geformuleerde programmadoelstellingen voortvarend voort te zetten.

Conclusie en samenvatting begrotingstoezicht 2008-2010 gemeente Arcen en Velden

Ook de gemeente Arcen en Velden voldoet aan de voorwaarde van de pilot modernisering toezicht. Evenals de gemeente Venlo valt ook Arcen en Velden onder repressief toezicht met een "groen" licht.

De uitdaging voor de komende jaren blijft de zorg in het zoeken en vinden van een evenwicht tussen ambitie en mogelijkheden binnen een (meerjarig) sluitende begroting.

Met het besluit van 7 mei 2007 heeft de raad uitvoering gegeven aan het verzoek van de provincie Limburg om voor aanvang van de uitvoering van de gebiedsontwikkeling Arcen, Lomm en Velden te voorzien in de dekking van de totale plankosten

Vergelijking lokale lastendruk

Wanneer we de huidige lokale lastendruk (gebaseerd op gemiddelden) van beide gemeenten naast elkaar zetten, blijkt dat de woonlasten in Arcen en Velden nagenoeg gelijk zijn aan de woonlasten in Venlo.

2008

Gemeente	Aantal woningen	Gemiddelde economische waarde per woning	OZB-last eigenaar woningen	Rioolrecht gebruiker	Afvalstoffenheffing	Totaal gemiddelde belastingdruk meerpersoonshuishouden (eigenaar-gebruiker)	Totaal gemiddelde belastingdruk meerpersoonshuishouden (huurder)
Venlo	43.905	€ 188.982,00	€ 213,93	€ 167,16	€ 285,12	€ 666,21	€ 452,28
Arcen en Velden	4.025	€ 225.388,00	€ 217,25	€ 211,87	€ 240,60	€ 669,72	€ 452,47

Bron: Belastingoverzichten 2007-2008, provincie Limburg

Begroting en meerjarenraming

Het financieel perspectief van de meerjarenbegroting 2008-2011 van beide gemeenten laat de volgende reeksen zien:

Meerjarenraming (bedrag x € 1.000)

Gemeente Venlo	2008	2009	2010	2011
Saldo primitieve begroting	639	88	-51	-676
Inzet begrotingsoverschotten 2008 en 2009 voor tekorten 2010 en 2011	639	88	-51	-676
Totaal saldo meerjarenbegroting	0	0	0	0

In het meerjaren perspectief is een materieel begrotingsevenwicht aanwezig waarbij de begrotingsoverschotten uit 2008 en 2009 ingezet worden voor de tekorten in 2010 en 2011.

Meerjarenraming (bedrag x € 1.000)

Gemeente Arcen en Velden	2008	2009	2010	2011
Resultaat voor bestemming	996	1.310	944	18
Mutaties reserves	-1.022	-1.275	-944	23
Resultaat na bestemming	-26	35	0	41

Er is sprake van een meerjarig materieel sluitende begroting waarbij de jaren 2009 en 2011 een overschot laten zien.

Vermogenspositie

Gemeente Venlo

De reserves voldoen aan de provinciale normen.

In december 2007 heeft de gemeenteraad de nota Reserves en voorzieningen vastgesteld. Het raadsbesluit is zowel in de begroting 2007 (begrotingswijziging) als in de programmarekening 2007 verwerkt.

Het provinciaal beleidskader schrijft voor dat het minimumniveau van de algemene reserve van een gemeente tenminste 10% van het genormeerde uitgavenniveau dient te bedragen. Op basis van de septembercirculaire en de betaalspecificaties van december 2007 bedraagt het genormeerde uitgavenniveau voor de gemeente Venlo € 87,2 miljoen. Dit betekent dat de algemene reserve ten minste een omvang moet hebben van € 8,7 miljoen.

De algemene reserve per 31 december voldoet aan het minimumcriterium.

De algemene reserve maakt onderdeel uit van het (incidentele) weerstandsvermogen. De algemene reserve is het instrument om vanuit een integrale benadering de middelen beschikbaar te hebben voor het opvangen van de geïdentificeerde risico's.

In 2007 is er geen beroep gedaan op de algemene reserve ter dekking van financiële consequenties van geëffectueerde risico's.

In december 2007 heeft de gemeenteraad het beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Uit de bijbehorende nota blijkt dat de ratio weerstandscapaciteit 1,3 bedraagt.

Ook vanuit dit oogpunt blijkt dat de algemene reserve van voldoende omvang is.

Financiële positie

Op grond van het niveau van de algemene reserve, het ratio weerstandscapaciteit, de solide financieringsstructuur en vermogenspositie, het jaarrekeningresultaat, het materiële begrotingsevenwicht zoals die blijkt uit de begroting 2008-2011 en de bevindingen van de provincie wordt geconcludeerd dat de gemeente Venlo financieel gezond is. Het belangrijkste afbreukrisico op de financiële gezondheid wordt gevormd door de nog te realiseren ombuigingen.

Gemeente Arcen en Velden

De reserves voldoen aan de provinciale normen.

Binnen de algemene reserve is een buffer aanwezig van € 700.000. Dit komt nagenoeg overeen met het door de provincie voorgeschreven minimumniveau.

Niet onbelangrijk is het gegeven dat er sprake is van rentevrije reserves met andere woorden ze zijn niet geblokkeerd. De rentevergoeding wordt niet ingezet als structureel dekkingsmiddel.

Overzicht van reserves en voorzieningen per 31 december (bedrag x € 1.000)

Gemeente Venlo	R 2006	B 2008	B 2009	B 2010	B 2011
Algemene reserves	12.958	23.173	23.764	21.572	18.152
Bestemmingsreserves	61.054	48.163	45.495	45.931	31.048
Voorzieningen	36.004	32.633	32.235	31.162	30.787
Totaal	110.016	103.969	101.494	98.665	79.987

Gemeente Arcen en Velden	R 2006	B 2008	B 2009	B 2010	B 2011
Algemene reserves	3.730	1.509	1.540	1.614	1.733
Bestemmingsreserves	1.745	7.271	8.550	9.420	9.319
Voorzieningen	4.666	3.536	3.750	3.814	4.051
Totaal	10.141	12.316	13.840	14.848	15.103

5. Zienswijzen

Op het herindelingsontwerp zijn vier zienswijzen ingekomen bij het college van Arcen en Velden en bij het college van Venlo, namelijk van het plantencentrum Velden, van de gemeenten Helden, Kessel, Maasbree, Meijel (Samenwerking Peel en Maas) en van de gemeenten Sevenum en Horst aan de Maas (zie bijlagen). De zienswijze van het Plantencentrum Velden betreft de toeristische status en zondagsopenstelling van bedrijven. Kern van de zienswijze is het verzoek om bevestiging van de toeristische status voor het grondgebied van de huidige gemeente Arcen en Velden na de herindeling per 1 januari 2010.

Aangezien dit thema conform de intentie van het Plantencentrum Velden al is opgenomen in de wensenlijst van de gemeente Arcen en Velden, dat als zodanig onderdeel uitmaakt van dit herindelingsadvies, geeft deze zienswijze geen aanleiding tot bijstelling van het herindelingsontwerp.

De zienswijzen van de Samenwerking Peel en Maas, de gemeente Sevenum en van de gemeente Horst aan de Maas betreffen een adhesiebetuiging aan de voorgenomen herindeling. Aanpassing van het herindelingsontwerp is dus niet nodig.

6. Vervolgprocedure / planning

De voorgenomen herindeling moet snel en zorgvuldig gebeuren. Voor de huidige gemeente Arcen en Velden is het bestuurlijk en organisatorisch niet verantwoord en daarmee uiterst ongewenst langer te wachten. Bovendien is het gelet op de majeure regionale opgave en de krachtige inzet die daarbij nodig is van belang de herindelingsprocedure zo spoedig mogelijk te kunnen doorlopen.

N.J.
C.H.
C.H.
C.H.

Uitgaande van een herindeling met ingang van 1 januari 2010 zal het volgende proces doorlopen worden.

28 respectievelijk 29 mei 2008:	Raadsbesluiten van de fuserende gemeenten rondom Herindelingadvies.
Begin juni 2008:	besluit GS (goedkeuren herindelingsregeling en vaststellen zienswijze).
Medio juni 2008:	toezending herindelingsadvies inclusief zienswijze GS aan Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Begin oktober 2008:	toezending herindelingsvoorstel door minister aan ministerraad; start parlementaire behandeling.
2009:	Besluitvorming Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal.
November 2009:	verkiezingen.
1 januari 2010:	Start nieuwe gemeente.

Ter voorbereiding op de herindeling van de twee gemeenten is alvast gestart met het opstellen van de volgende documenten:

- I. het eerste document beschrijft die zaken, die in de periode tot 2010 (gezamenlijk) worden opgepakt, dan wel al (gezamenlijk) zullen worden uitgevoerd;
- II. het tweede document beschrijft een gemeenschappelijke visie op de nieuwe gemeente en bevat die punten die in de periode 2010 – 2014 worden opgepakt, dan wel worden uitgevoerd. Het betreft een document dat aan beide gemeenteraden ter vaststelling zal worden voorgelegd en als "bruidschat" aan het gemeentebestuur van de nieuwe gemeente zal worden aangeboden;
- III. het derde document beschrijft het organisatorische c.q. communicatieve proces tot 1 januari 2010, hoe beide organisaties, beleidsmatig, financieel en juridisch geïntegreerd worden. Tevens worden de bestuurlijke, ambtelijke, financiële c.a. verantwoordelijkheden en het proces vastgelegd in de vorm van een projectstructuur gedurende het fusietraject.

7. Advies

Resumerend adviseren de gemeenteraden van Arcen en Velden en van Venlo de wetgever een herindelingswet vast te stellen, waardoor met ingang van 1 januari 2010 de gemeentelijke indeling zodanig wordt gewijzigd dat een nieuwe gemeente Venlo wordt gevormd, waarvan de grenzen worden bepaald overeenkomstig de bij dit advies gevoegde kaart.